

Aan het College van Burgemeester en Wethouders

Coolsingel 40 3011 AD Rotterdam

13 oktober 2020

Schriftelijke vragen: Maak het stemmen voor iedereen toegankelijk bij Kamerverkiezingen

Geachte college,

De Rotterdamse SP fractie vernam op 9 oktober dat het kabinet de mogelijkheid onderzoekt om bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart volgend jaar per post te stemmen¹. Dit om drukte bij stemlokalen te voorkomen en zo het stemmen tijdens de coronacrisis veiliger en toegankelijker te maken.

In een brief aan de Kamer heeft minister Ollongren daarnaast laten weten dat veel locaties die voorheen werden gebruikt als stemlokaal waarschijnlijk niet geschikt zijn bij de komende Tweede Kamerverkiezingen. Het waarborgen van de anderhalve meter is in veel stemlokalen een probleem. Ook schrijft de minister: 'Gemeenten houden er daarom rekening mee dat bij de Tweede Kamerverkiezing minder stemlokalen beschikbaar zullen zijn dan bij de vorige Tweede Kamerverkiezing in 2017. (...)'²

Het is van het grootste belang dat naast het stemmen per post ook bij de komende verkiezingen het aantal stemlocaties op peil blijft. Om dat te realiseren zullen gemeenten de komende tijd een grote inspanning moeten verrichten.

De inspanningen die minister Ollongren tot dusver zelf verricht om de Tweede Kamerverkiezingen in coronatijd goed te laten voorlopen vallen de Rotterdamse fractie van de SP nogal tegen. De houding van de minister is veel te afwachtend. Er is al bekendgemaakt dat de optie stemmen per post wordt overwogen en de mogelijkheid om een extra volmacht af te geven.

In een nieuwsbericht op 22 juli was te lezen dat de gemeente Rotterdam van plan was om twee simulatiedagen te organiseren om te onderzoeken wat voor effect de anderhalve meter maatregelen op het stem- en telproces zal hebben³.

Wat de Rotterdamse SP fractie betreft zetten we als gemeente Rotterdam alles op alles om ervoor te zorgen dat we, binnen de RIVM-richtlijnen, de drempel om te gaan stemmen voor mensen zo laag mogelijk maken.

Vanwege het coronavirus is de kans aanwezig dat de opkomst lager uitvalt dan anders en veel mensen drempels ervaren om hun stem uit te brengen. Het is aan Rotterdam om deze drempels weg te nemen. Dat betekent dat we juist moeten inzetten op méér stemlokalen en toegankelijker stemlokalen dan voorheen gebruikelijk.

We moeten het voor alle Rotterdammers zo gemakkelijk mogelijk maken om hun stem veilig te kunnen uitbrengen. De NRC Handelsblad berichtte vorige week dat 21 procent van de Rotterdammers tussen de 16 en 65 jaar laaggeletterd is⁴. Dus ook voor laaggeletterden en Rotterdammers die een andere taal spreken moeten de stemlokalen toegankelijker worden ingericht.

1 <https://www.ad.nl/politiek/grote-kans-op-stemmen-per-post-voor-verkiezingen-volgend-jaar~ac1b7e98/>

2 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35165-C.html>

3 <https://www.nu.nl/amsterdam/6066063/gemeente-amsterdam-zoekt-nieuwe-stemlocaties.html>

4 <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/10/08/de-bibliotheek-heeft-nieuwe-plannen-a4015084>

Dat houdt wat de fractie van de SP betreft ook in dat Rotterdam alternatieve stemlocaties gaat optuigen. Zoals tentopstellingen in de buitenlucht, die zodanig zijn ingericht dat mensen anderhalve meter afstand kunnen houden. Of mobiele stemlocaties bij verzorgingstehuizen en op plekken zoals stations. Ook is het slim om nu alvast het gesprek aan te gaan met schoolbesturen over mogelijke extra stemlocaties in schoolgebouwen. Dit alles om ervoor te zorgen dat de democratie ook in crisistijd zo goed mogelijk blijft functioneren.

De Rotterdamse SP fractie heeft daarom de volgende vragen:

1. Deelt het college de mening van de fractie van de SP dat Rotterdam alles op alles moet zetten om de drempel om te gaan stemmen in coronatijd zo laag mogelijk te maken en is het college bereid om werk te maken van méér in plaats van minder stemlokalen?
2. Is het college voornemens om ook maatregelen te nemen om drempels weg te nemen voor mensen die laaggeletterd zijn of andere talen spreken? Heeft het college bijvoorbeeld al gedacht aan instructies in andere talen en instructies voor laaggeletterden? Zo nee, waarom niet?
3. Is het college het met de SP fractie eens dat stemmen per post niet de enige oplossing is en dat er ook op inclusieve wijze in de Rotterdamse wijken meer stemlokalen moeten worden ingericht? Zo nee, waarom niet?
4. Welke maatregelen neemt Rotterdam om ervoor te zorgen dat er ook voldoende toegankelijke stemlocaties zijn voor mensen met een fysieke beperking? Graag een toelichting.
5. Heeft het college al in kaart gebracht welke stemlokalen geschikt zijn om ingezet te worden bij de komende Tweede Kamerverkiezingen volgens de huidige RIVM- richtlijnen? Graag een toelichting.
6. Kan het college het beeld dat uit de brief van de minister naar voren komt bevestigen? Klopt het dat veel stemlokalen niet geschikt zijn voor de anderhalvemetersamenleving?
7. Kan het college een overzicht geven welke stemlokalen niet meer geschikt zijn? Graag een overzicht waaruit absolute aantallen en locaties zijn op te maken.
8. Wat waren de resultaten van de twee geplande simulatiedagen en wat zijn de voorspelde effecten van de anderhalvemeter maatregelen op het stem- en telproces?
9. Is het college al in gesprek met schoolbesturen om extra stemlocaties te realiseren in schoolgebouwen? Zo nee, is het college bereid dit gesprek snel te gaan voeren met schoolbesturen? Graag een toelichting.
10. Denkt het college al na over mogelijk alternatieve stemlocaties? Hoe denkt het college over tentopstellingen, om zo in de buitenlucht een stemlocatie in te richten? Of over mobiele stemlocaties bij verzorgingstehuizen? Graag een toelichting.
11. Heeft het college nog contact met het ministerie van Binnenlandse Zaken over andere corona gerelateerde obstakels bij de Kamerverkiezingen als hoe ga je om met stemgerechtigden die in quarantaine zitten, mensen die lichte klachten hebben en hygiënevoorschriften in de stemlokalen? Hoe voorkomen we dat de opkomst bij de verkiezingen lager uitvalt dan anders door coronaperikelen? Graag een toelichting.
12. Is het college bereid, gelet op de urgentie om de Kamerverkiezingen zo goed mogelijk te organiseren, de gestelde vragen zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen de gestelde termijn van vier weken te beantwoorden?

Met vriendelijke groet,

Aart van Zevenbergen,

SP Rotterdam

